స్వర్ణ కమలాలు 1

ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి

స్వర్ణ కమలాలు

ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి

1981

స్వర్ణ కమలాలు - 25 కథల ఇ-సంకలనము

పాఠక మహాశయులకు మా శుభాభినందనలు

శ్రీమతి ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి రచించిన స్వర్ణ కమలాలు 100 కథల సంకలనంగా 1981 సం॥లో ప్రచురింపబడ్డది. ఈ కథా సంకలనానికి 1982 సం॥లో కేంద్ర సాహిత్య అకాడెమీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడెమీలు ఉత్తమ తెలుగు గ్రంథముగా గుర్తింపు బహుమతి ప్రకటించాయి. ఈ గ్రంథములోని అనేక కథలు హిందీ, కన్నడ మరియు ఇతర భాషలలోకి తర్జుమా చేయబడ్డాయి.

ఈ 100 కథా సంకలనము పునర్ముద్రణ చేయాలన్న సంకల్పంలో మొదటిభాగంగా 25 కథల సంకలనము ఇ-పుస్తకంగా మీకు అందజేస్తున్నాము. వీలయినంత త్వరగా మరో 25 కథలను ఇప్పుడు ప్రచురించిన ఇ-పుస్తకానికి అనుబంధంగా అందజేయగలమని మనవి చేస్తున్నాము.

మీరు ఈ కథలను చదివి మీ అమూల్యమైన అభిప్రాయాలను మాకు తెలుపవలసినదిగా కోరుతున్నాము. ఇ-పుస్తకంగా వెలువడుతున్న ఈ కథల సంకలనం చదువడానికి మీకు ఇదే మా ఆహ్వానం.

ఇట్లు

ఇల్లిందల నాగనాథరావు

2-2-1118/2, కొత్త నల్లకుంట,

హైదరాబాదు-500 044.

ఫోను : 040-27560363,

9849612568

హైదరాబాదు,

20/04/2012

స్వర్ణ కమలాలు - 100 కథల సంకలనము

తొలిపలుకులు

"స్వర్ణ కమలాలు" అన్న మకుటంతో వెలువడిన ఈ సంకలనం శతకథాసుందరి.

కథా రచనలో, నవలా నిర్మాణంలో, వ్యాస విన్యాసంలో ఇల్లిందుల సరస్వతీదేవిగారు విజయం సాధించిన విదుషీమణి. మూడు దశాబ్దులుగా సాహిత్య సేవ చేస్తూ ఒక విశిష్టస్థానం సంపాదించుకున్న విఖ్యాతరచయిత్రి.

"నవల మానవ జీవితాన్ని సమగంగ్రా ప్రదర్శించే సినిమా చిత్రమైతే, కథానిక జీవితంలో కొన్ని సన్నివేశాలు చూపించే ఆకస్మిక ఛాయా చిత్రం (snap shot)" అన్నాడొక ఆంగ్ల విమర్శకుడు.

ఈ రెంటికీ తేడా నిడివిలోనే కాదు. వైఖరిలో కూడా భేదం వుంది. విస్తృతమైన పరిధిలో నవలారచన సాగుతుంది. కాని కథానిక ఒక కేంద్ర స్థానం చుట్టూ అల్లుకుని భావతీవ్రతను వెలయిస్తుంది. కాబట్టి వచనంలో సాగిన భావగీతం కథానిక అంటారు కొందరు

నవలకు విస్తరణమూ కథానికకు కేంద్రీకరణమూ విశిష్ట గుణాలు. ఈ కేంద్రీకరణం వల్లనే ఒక గొప్ప కథానిక ప్రతివర్ణనా, ప్రతి సంభాషణా, ప్రతి వాక్యమూ ఒకే కేంద్రం వైపు పయనిస్తూ రసస్ఫూర్తి ఇనుమడింపజేస్తాయి. అల్పాక్షరాలతో అనల్పార్థస్ఫురణ కలిగించే కవితలాగా మంచి కథానిక కూడా పరిమిత పరిధిలో అపరిమితమైన రసస్ఫూర్తి కలిగిస్తుంది. రవీంద్రుని 'కాబూలీవాలా' లాగా.

సాగదీసిన కథానిక నవల కాలేదు. కుదించిన నవల కథానిక అనిపించుకోలేదు. రెండి స్వరూప స్వభావాలూ భిన్నమైనవి.

ఈ వ్యత్యాసాన్ని గుర్తించిన రచయిత్రి సరస్వతీదేవి గారు తాత్కాలిమైన ఉల్లాసం కోసం కాక మారని విలువలనూ శాశ్వత సత్యాలనూ ప్రతిపాదన చేయటం కోసం కలంపట్టి కథారచన సాగిస్తున్నారు.

అసభ్యతా, అశ్లీలమూ, కామపిపాసా, హింసా ప్రవృత్తీ సాహిత్యరంగంలో స్వైరవిహారం చేస్తున్న తరుణంలో మానవునిలో దాగిన మహనీయ లక్షణాలైన దయా, సానుభూతీ, సమదృష్టీ, మైత్రీ, మధురిమా, ఆదర్శ ప్రియత్వమూ అవిష్కరించాలనే ధర్మ దీక్షతో రచనలు సాగిస్తున్న వారు అరుదు. వినోదం కోసం విలాస జీవితాలను చిత్రించే రచనలు నీటి అలల మీద విసిరిన కుండపెంకులాగా గంతులేస్తూ పోతాయి. మనిషిలోనున్న జంతు ప్రవృత్తులను రెచ్చగొట్టే నగ్న రచనలు ఉద్రేకాలను రగిలించి రక్తాన్ని భగ్గున మండిస్తాయి. అటువంటి రచనలకు అలవాటుపడిన పాఠకులు సరస్వతీదేవి గారి మాదిరిగా మానవ మనోధర్మాలను నిరూపిస్తూ నరులను ఇంకా ఉన్నతస్థాయికీ చేర్చాలనే ఆదర్శంతో వెలువరించే రచనలు చూసి రెండు వాక్యాలు చదివి "బోరింగ్... చాదస్తం" అని పెదవి విరుస్తారు. తాటిచెట్టు ఇచ్చే కల్లును మెచ్చుకునే వారు కొబ్బరికాయలోని తియ్యని నీటిని మెచ్చలేరు. రెండు చెట్లూ ఒకే నెలలోంచి మొలుచుకు వచ్చినవే మరి !

సరస్వతీదేవి గారి కథలు ఉన్నతాదర్శలనూ ఉత్తమాభిరుచులనూ పెంపొందించే ఉదాత్తదృష్టితో తీర్చిదిద్దిన రచనలు.

ఈ కథల్లో ప్రధానంగా ఆకర్షించే విశేషం అపారమైనవస్తు వైవిధ్యం, ఎన్నో తరాల వాళ్లు ఎన్నో తరహాల వాళ్లు కళ్ల ముందు మెదులుతారు. మూసలో పోసిన అచ్చులుకాక రక్తమాంసాలతో జీవించే నరనారీ జనాన్ని పాత్రలుగా మలచటంలో నైపుణ్యం కనబరిచారు.

చాలా కథల్లో సామాన్య మానవుల సుఖదుఃఖాలూ, ఆశా నిరాశలూ, విజయ పరాజయాలూ, విలాస విలాపాలూ సహజ సుందరంగా ప్రతిబింబించారు.

ఆర్థిక వ్యత్యాసాలు పసిపిల్లల లేత మనసులను ఏ విధంగా కలచివేస్తాయో కొన్ని కథల్లో ఎంతో జాలి పుట్టేట్లు వర్ణించారు.

అధికార దర్పం వల్ల తెచ్చిపెట్టుకునే గొప్పలకి విశిష్ట విద్యాసంస్కారాల ద్వారా లభించే ఉన్నతికీ ఎంతటి వ్యత్యాసమో "మహోన్నతుడు" అనే చిన్న కథలో గొప్పగా ప్రకటించారు.

మిల్టన్ మహాకవి కాల పురుషుణ్ని "the subtle thief of youth" అని వర్ణించాడు. ఆ చోరాగ్రేసరుడి బారిని పడకుండా చిరయౌవనగా విలసిల్లాలనే వింత వనిత మనస్తత్వం "అనాశ్వాసిత"లో చక్కగా చూపించారు.

అభ్యుదయవాదం కవితలో కుమ్మరిస్తూ సాటివారి పట్ల అమానుషంగా ప్రవర్తించే రచయితలను, గతాన్ని విస్మరించి విర్రవీగే కవులనూ "మనసులోని ఇజమ్" కథలో బండారం బైట పెట్టేశారు.

"వీడిన మబ్బులు" అనే కథలో భార్యాభర్తల అనురాగానికి అంతరాయం తెచ్చిన ఒక ఉత్తరాల పెట్టెను ప్రవేశపెట్టి అందులో ఏముందో తెలుసుకోవాలనే ఉత్కంఠ చివరి దాకా సడలకుండా దాచిపెట్టారు. తన భార్యను బాల్యంలో ఆదుకున్న ఒక కరుణామయి రాసిన లేఖలను ఆమె ప్రాణప్రదంగా పెట్టెలో పదిల పరుచుకుంటుంది. అగ్ని ప్రమాదం నుంచి ఆ పెట్టెను కాపాడు కోటానికి ప్రాణాలకూ తెగిస్తుంది. పెళ్లి కాక మునుపు ఆమెకు ప్రియుడు రాసిన ప్రణయలేఖలు ఆ పెట్టెలో దాచుకుందని భర్త అనుమానిస్తాడు.

"చీకట్లో చెదరని మనిషి" అనే కథలో ఒక రచయిత జీవితంలో ఎంత హాలాహలం వున్నదో ఆయన దాన్ని గరళకంఠుడై ఎట్లా భరిస్తున్నాడో, అయినప్పటికీ రచనల్లో సదాశివస్వరూపాన్ని ఏవిధంగా ఆయన ప్రదర్శిస్తున్నాడో చిత్రించి ఒక ధీరోదాత్త పాత్రను సృష్టించారు. కళాకారులంతా గరళకంఠకులేకాని జటాజూటంలో జాబిల్లిని మెరిపిస్తూ, గంగాజలం జగత్తుమీద కురిపించే శంకరమూర్తులని స్ఫురింపజేశారు.

మళ్లీ మళ్లీ చదవాలనిపించేది గొప్ప కావ్యం అన్నాడు కోల్‌రిజ్. ఒకసారి చదివితే మనస్సులో చెరిగిపోకుండా నిలిచేవి గొప్ప కథలు. అవి ఎన్నిసార్లు చదివినా ఎప్పటికప్పుడు కొత్తగానే కనిపిస్తాయి, నిత్యనూతనంగా అలరించే అనాది సూర్యోదయంలాగా.

అటువంటి లక్షణాలున్న కథలు ఈ సంపుటంలో కొన్ని వున్నాయి. అవి ఏవో పాఠకులే గుర్తించుకోవాలి. ఎవరి అనుభూతి వారిది. ఎవరి అభిరుచి వారిది పాత్రను బట్టి జలం.

స్వర్ణకమల సంశోభితమైన ఈ కథాసరోవరంలో విహరించే రాజ హంసలుగా పాఠకుల హృదయాలు అలరారవలెనని నా ఆకాంక్ష.

28-02-1981,

4/19, బ్రాడీపేట,

గుంటూరు.

అమరేంద్ర

స్వర్ణ కమలాలు - 100 కథల సంకలనము

ముందుమాట

నా రచనా వ్యాసంగము కథానికలతో ప్రారంభమైంది. 1949 వరకూ కథానికలు వ్రాసుకుంటూ దిద్దుకుంటూ వాటిని భద్రపరచుకోవటమేగాని ఏ పత్రికకూ పంపలేదు. దక్కన్‌రేడియో ఆలిండియారేడియోగా మారిన తరువాత, కీ.శే. కురుగంటి సీతారామయ్యగారి ప్రోత్సాహంతో నా కథానికలు రేడియోలో ప్రసారమవుతూ వచ్చాయి. రేడియోవారి సౌజన్యంతో మొదట భారతి మాసపత్రికలో అచ్చవుతూ వచ్చాయి. ఆ తరువాత వ్రాసినవి వారపత్రికలలో ప్రచురింపబడుతూ ఉండేవి. అప్పటి నుంచీ వ్రాస్తూ వచ్చిన కథానికలు నూటికిమించాయి. కుటుంబ నియంత్రణ మీద వ్రాసిన కథానికలను కొన్నిటిని తొలగించి రాసిలో నుంచి వాసి అనిపించిన నూరు కథానికలను ఎన్నిక చేశాను. ఈ నూరు కథానికలలో 42 కథానికలు ఇదివరలో ("పండుగ బహుమానము", "అక్కరకు వచ్చిన చుట్టము". "ముత్యాలు మనసు") మూడు సంపుటాలుగా ప్రచురణ పొందాయి. అందుచేత ఈ "స్వర్ణ కమలాలు" సంపుటిలో వెలువడిన కొన్ని కథానికలకు ఇది మలి ముద్రణ అయితే కొన్నిటికి తొలి ముద్రణ.

ఈ సంపుటిలో చేర్చిన వాటిలో ఎన్ని కథానికలుగా నిలబడగలవో, ఎన్ని గర్పికలనిపించుకుంటాయో నేను చెప్పలేను. వాటిలో సామాజికస్పృహ ఎంత ఉన్నదో నాకు తెలియదు. సాహిత్యములో ఒక్కొక్క కాలములో ఒక్కొక్క 'ఇజమ్' ఒక్కొక్క దృక్పథం ప్రాధాన్యత వహిస్తూ ఉండటం చూస్తున్నాము. కాని మానవనైజంలో మార్పు ఉండదనీ, హృదయ స్పందనకు దేశ కాలపాత్రలనే అవధులు లేవనీ, సార్వజనీనమైన భావాలను ఏ రాజకీయ సూత్రాలూ బంధించలేవనీ నమ్మే వాళ్లలో నేనొకదాన్ని. ఈ విశ్వాసముతో రచింపబడినవే ఈ కథానికలు.

నేను సంతోషాతిరేకంలో ఉన్నప్పుడు పొంగి పోకుండానూ, స్తోత్రసుధకు లొంగిపోకుండానూ, నేను ఆవేదనతో క్రుంగిపోయినప్పుడు సమాశ్వాసిస్తూనూ నన్ను ఆహరహమూ కనిపెట్టి కాపాడుతున్న ఈ రచనా వ్యాసంగము నా ఆరాధ్య దైవము. నా అభిమాన కళ.

ఏ పాఠకుడినయినా మెప్పించటం సులభమేమోగాని మనసుకు సంతృప్తినివ్వగల రచన – మనసు మీద గాఢమైన ముద్ర వేయగల రచన చేయటం చాలా కష్టమని నా అనుభవం నేర్పిన పాఠము. ఒక మంచి రచన చదివిన తరువాత పాఠకుడికి కలిగేది ఆనందం మాత్రమే. ఒక మంచి రచన చేసిన తరువాత ఆ రచయితకు కలిగేది అలౌకికమైన ఆనంద రసానుభూతి. అటువంటి రచన చేయాలన్న ఆకాంక్షతో ఎదురుచూస్తూ –

04-03-1981,

హైదరాబాదు.

ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి

స్వర్ణ కమలాలు - 100 కథల సంకలనము

కృతజ్ఞతలు

ఈ గ్రంథం ముద్రించాలని రెండు సంవత్సరాలపాటు ప్రయత్నించినా కాగితం దొరకటం దుర్లభమైంది. కథలు అచ్చువేయటానికి ఏ పబ్లిషరూ ముందుకు రాలేదు. నిరాశ చేసుకొని ఈ నూరుకథలనూ కట్టకట్టి ఒక మూల పెట్టాలనుకుంటున్న తరుణంలో ఆపద్బాంధవుల్లా శ్రీయం.యస్. రాఘవన్, ఐ ఏ.యస్, విద్యాశాఖా కార్యదర్శి శ్రీ గోపాలకృష్ణన్ ఐ.ఏ.యస్. గార్లు నాకు కావలసిన పేపరు లభింప చేశారు. వారిద్దరికీ నా హార్దికాభివందనాలు.

నా కోరికను మన్నించి ఈ నూరుకథలను ఓపికతో చదివి గ్రంథ పరిచయము వ్రాసిన శ్రీ 'అమరేంద్ర' (డాక్టర్ సి. యస్. శాస్త్రి) గారు ఆంధ్రాంగ్ల భాషల్లో బహు గ్రంథావలోకనముచేసి, ఉభయ భాషల్లోను రచనలు చేసి ఆచార్య పీఠమలంకరించిన సహృదయులు, సద్విమర్శకులు, వారికి నా నమః పరంపర.

ఈ నూరు కథల సంపుటిని అచ్చువేయించటానికి ముందు కథలనన్నిటినీ ఒక పర్యాయము చదివి తగిన సలహాలిచ్చినవారు ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ రీడరు డాక్టర్ ఇరివెంటి కృష్ణమూర్తిగారు, ఈ గ్రంథం అచ్చుకాక ముందూ అచ్చవుతున్న కాలంలోను నాకు కలిగిన సందేహాలను తీరుస్తూ తగిన సలహానిచ్చిన వారు శ్రీ డి.రామలింగంగారు, ఈ గ్రంథంయొక్క గెటప్ విషయంలో నాకు సలహాలిచ్చిన వారు బుక్ లింక్స్ కార్పొరేషన్ యజమానులు శ్రీ సత్యనారాయణగారు. నా ఊహకు తగినట్టుగా స్వర్ణ కమలాలను కుంచెతో చిత్రించి జాకెట్‌నూ బ్లాకునూ తయారు చేయించటంలో శ్రద్ధ తీసుకున్నవారు ప్రముఖ చిత్రకారులు శ్రీ శీలా వీర్రాజుగారు వీరందరికీ నా హృదయపూర్వకమైన కృతజ్ఞతాభివందనాలు.

ఈ కథలను ఇంతకు పూర్వము పాఠక లోకానికి పరిచయము చేసిన ఆలిండియా రేడియోకీ పత్రికలకూ నా కృతజ్ఞతలు.

ఈ గ్రంథము మొదలు పెట్టినప్పటి నుంచీ అతి శ్రద్ధతో ప్రూఫులు చూసిన శ్రీమాన్ యన్.సి.యస్ పార్థసారధిగారు మా కుటుంబ శ్రేయోభిలాషి, వారికి నా నమస్సులు.

ఈ గ్రంథము అందముగా ముద్రించి సకాలమున ఇచ్చిన పద్మా పవర్ ప్రెస్, హైదరాబాదు వారికి నా కృతజ్ఞతలు.

04-03-1981,

హైదరాబాదు.

ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి

స్వర్ణ కమలాలు - 25 కథల ఇ-సంకలనము

అనుక్రమణిక

క్రమ సంఖ్య	కథ పేరు	పేజీ నెం.
1.	చీకటిలో చెదరని మనిషి	9
2.	ఎదిగిన కొడుకు	19
3.	దగాపడ్డ డాక్టరమ్మ	24
4.	సప్తమ భావము	39
5.	తనదాకా వస్తేనే కాని	46
6.	శాంతించిన సముద్రం	51
7.	కొండ మల్లెలు	61
8.	తండ్రి పోలిక	66
9.	సైకాలజీ	70
10.	పొద్దు వన్నెలు	76
11.	బహుమానము	80
12.	రజతోత్సవం	84
13.	మూగజీవులు	92
14.	సలహా	98
15.	గ్రహపాటు	101
16.	తారతమ్యము	112
17.	జీవితానికొక జోడు	117
18.	సహోదరులు	127
19.	డైరీ	133
20.	పరోక్షము – సమక్షము	137
21.	నడచిన బాట	139
22.	పునర్లబ్ధము	146
23.	కాగితప్పూలు	152
24.	ఉదర నిమిత్తం	156
25.	మెహ్తారాని	159

ఈ కథ శ్రీమతి ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి కథా సంకలనం "స్వర్ణ కమలాలు" (1981) నుండి ఎన్నుకోబడింది. ప్రప్రథమంగా ఈ కథ ఆంధ్రభూమి సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రచురింపబడ్డది.

చీకటిలో చెదరని మనిషి

సరిగ్గా తొమ్మిది గంటలయ్యేసరికి డాక్టర్ అమర్ నాథ్ కారు నర్సింగు హోమ్ పోర్టికోలో ఆగింది. కారు దిగి విసురుగా తలుపువేసి రెండేసి మెట్ల చొప్పున పది మెట్లూ దాటుకుంటూ తన ఆఫీసు గదిలో అడుగుపెట్టాడు.

గది నాలుగువైపులా అలవాటు చొప్పున కలయజూశాడు. ఒకచోట దృష్టి నిలిచింది. చప్పున కనుబొమ్మలు ముడిపడ్డాయి. కళ్ళల్లోని ఎర్ర జీరలు మరింత ఎరుపెక్కాయి.

"గంగులూ" పోలికేక పెట్టాడు.

పని అయిపోయిందనుకుని పెరటి వరండాలో నిలబడి రాములమ్మతో పగలబడి నవ్వుతూ కబుర్లు చెబుతున్న గంగులు ఆ కేకకు ఆదిరిపడ్డాడు.

"అయ్య గారూ !" అంటూ ఒక్క అంగలో డాక్టర్ అమర్‌నాథ్ గదిలోకి వచ్చి పడ్డాడు చేతులు కట్టుకుని.

"కారు హారన్ వినబడలేదా?" తీవ్రంగా ఉంది డాక్టర్ కంఠధ్వని.

తలమీద ఉన్న గాంధీటోపిని బాగా సర్దుకుని భయంతో చూశాడు గంగులు.

"వినబడ్డదా?" మళ్ళీ గర్జించాడు డాక్టరు.

"వరెండా తలుపులు బిగుసుకుపోయాయి అయ్యగారూ! తలుపులు కొట్టి తీస్తుంటే తమరు వచ్చినట్టు తెలియలేదండి" చేతులు నలుపుకున్నాడు గంగులు.

"తలుపులు ఊడివచ్చాయా?"

"లేదండి"

"నేను వచ్చేసరికి గేటు దగ్గర నిలబడి ఉండాలనీ – కారు గేటులోపలికి రాగానే తలుపు తియ్యాలనీ ఎన్నిసార్లు చెప్పాను?"

"చిత్తం, చెప్పారండి"

"అదొకటి. రెండవది – కిటికీ తలుపులు తెరిచి తెరలు లాగమని చెప్పానా? మూడు – బల్ల మీద ఉన్న ఫోటో కుర్చీకి ముఖం చేసి ఉండాలని చెప్పాను గుర్తు ఉందా? నాలుగు – పూలగిన్నెలో వాడిన పూలు తీసేసి ప్రతిరోజూ కొత్తవి పెట్టాలని చెప్పానా?"

"చెప్పారండి, అన్నీ చేశానండి"

"అట్లాగేనా చెయ్యటం?"

"తమరు చెప్పినట్టే చేశాను గదండి"

"ఛీ ఛీ, నీ తెలివి తెల్లవారినట్టే ఉంది. ఎల్లుండితో నెలవుతుంది. నీ జీతం తీసుకు వెళ్ళు – నీతో వేగలేను"

"అయ్యగారూ!" చేతులు జోడించాడు గంగులు.

"గంగులూ! నీవిక్కడ పని చేయటం మొదలుపెట్టి నాలుగేళ్ళుకావచ్చింది. ఏ పని ఎప్పుడు ఎట్లాచెయ్యాలో ఇంకా నీవు

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/kbook.php?id=728

* * *

Read more books of Illindala Saraswati Devi @

http://kinige.com/kbrowse.php?via=author&id=197